

8. <https://www.kudika.ro/articol/good-vibes/59151/copiii-invata- ceea-ce-traiesc.html>, Copiii învață ceea ce trăiesc
9. <https://www.ldathome.ca/2018/02/social-competence/>, Beyond Social Skills: Understanding Social Competence
10. <https://www.thebalancecareers.com/top-social-skills-for-workplace-success-4142848>, Top Social Skills for Workplace Success
11. <https://positivepsychology.com/social-skills-examples/>, What Are Social Skills & Are They Important? 23 Examples
12. <https://ro.warbletoncouncil.org/acceptacion-parte-otros-6511>, Acceptarea de către alții: tipuri, importanță, exemple

ORIENTAREA SPRE CARIERĂ A ELEVILOR CU CES

LEONTI-MAXINAȘ Andreea-Oana, profesor grad II,

CSEI „Sf. Andrei”, Gura Humorului

***Abstract:** According to school statistics, there is an increase in the number of students at risk of dropping out of school, the low level of involvement of them and their parents in school life imposing the need to create a bridge between school and future profession as a source of livelihood and development / social integration, thus being created this project; identified target group - students identified at risk of dropping out / failing in the 8th grade.*

***Aims:** Developing students' ability to identify their own skills; Acquisition of information about career planning, occupational fields, professions, labor market in the area; Forming a positive attitude towards school; Involvement of parents in the child's educational path. School and career guidance should be student-centered, supportive and sum up the most diverse life experiences to promote a holistic approach to the problem. Through a career education, students can obtain continuous support from all those involved in their training and development as specialists who know how to act in a general framework of education and career guidance. As proposed activities are the following: 1. Who am I? - Self-knowledge 2. Prejudices about the world of professions 3. I respect my parents' work 4. I inform myself, I discover, I decide - career management - information and decision making 5. How to make ?/ Let's cook together! 6. Career plan*

This project aims at the following: a more efficient professional orientation of students, increasing the grades in the catalog, decreasing the number of unmotivated absences.

Keywords: special needs, disability, career guidance, profession, suport

Argument. Conform statisticilor de la nivelul școlii, se constată o creștere a numărului elevilor cu risc de abandon școlar, gradul scăzut de implicare al acestora și al părinților lor în viața

școlară impunând necesitatea creării unei punți de legătură între școală și viitoare meserie ca sursa de subzistență și dezvoltare/integrare socială.

Elevii cu CES și aici facem referire la cei cu deficiență de intelect de limită sunt o categorie de oameni care pot, realiza activități diverse din sfera școlilor profesionale și de meserii și activităților practice, importante în acest sens fiind buna informare, pregătire și susținere.

Dezvoltarea unui program educațional în acest sens se impune tocmai datorită concurenței cu care se confruntă elevii noștri într-o societate în schimbare, fără a avea o certitudine asupra viitorului. Ei sunt conștienți de faptul că părinții și adulții din preajma lor nu-i pot ajuta întotdeauna. De aceea, părinții, elevii și societatea în ansamblu așteaptă mai mult de la școală. Singura soluție este implicarea tuturor „actorilor” din sistemul de învățământ: directori, consilieri și profesori.

Scopuri:

- Dezvoltarea abilității elevilor de a identifica propriile competențe;
- Achiziționarea de informații despre planificarea carierei, domeniile ocupaționale, profesii, piața muncii din zona;
- Formarea unei atitudini pozitive față de școală;
- Implicarea părinților în traseul educațional al copilului.

Orientarea școlară și profesională trebuie axată pe elev, venind în sprijinul lui și însumând cele mai diferite experiențe de viață pentru a promova o abordare holistică a problemei. Printr-o educație pentru carieră elevii pot obține sprijin continuu din partea tuturor celor implicați în formarea și dezvoltarea lor ca specialiști care știu să acționeze într-un cadru general de educație și orientare în carieră.

Obiective:

- Dezvoltarea capacității de autoevaluare/ autocunoaștere și creșterea respectului de sine;
- Dezvoltarea abilităților de viață;
- Managementul carierei – luarea deciziilor.

Obiectivele proiectului ating mai multe componente pe care le delaliez în cele ce urmează:

1. Autocunoașterea (personalitate și atitudini, aptitudini și realizări, cunoaștere și stil de învățare, valori, interese, spirit întreprinzător).
2. Cercetări cu privire la profesie (căutare de informații, interviu de documentare, practică și voluntariat, experiența practică , tendințele profesiei).
3. Luarea deciziei (obiective de carieră, obiective personale, servicii prestate pentru colectivitate, învățare continuă).
4. Contacte pentru angajare(căutarea locului de munca, CV-uri și scrisori de intenție, interviuri).
5. Piața muncii (oferte de muncă și acceptarea lor, succes în muncă).
6. Cariera (reevaluare).

Echipa: Prof. psiholog Leonti-Maxinaș Andreea-Oana, profesorul de limba română, profesorul diriginte, alți profesori, membrii programului educațional de sprijin.

Cei care vor contribui la implementarea programului vor fi consiliile claselor elevilor din grupul tinta, coordonatorii și diriginții care vor facilita legătura cu familiile elevilor implicați în program.

Parteneri: societăți comerciale din oraș

Am gândit implicarea unor parteneri din afara școlii, societăți cu care am colaborat deja cu succes în repetate rânduri în activități educaționale inițiate de școală.

Grup țintă:

- elevi identificați cu risc de abandon/ insucces școlar din clasa a VIII-a C:
- părinți ai acestora.

Elevii și părinții lor vor fi selectați după criterii stabilite cu exactitate de către coordonatorii programului, criterii cum ar fi: riscul de abandon școlar, riscul de insucces școlar, elevi cu cerințe educaționale speciale, elevi care provin dintr-un mediu defavorizat, elevi ei ai căror părinți sunt plecați în străinătate, elevi ai căror părinți și-au manifestat interesul pentru programul de parteneriat.

Resurse materiale:

- chestionare de aptitudini, anexe, fișe
- Markere, flip-chart
- Computere

Sursele anunțate de angajare:

- ITM (Inspectoratul Teritorial de Muncă) este un serviciu gratuit oferit de guvern pentru a ajuta firmele să înștiințeze oamenii de posturile vacante.
- Centrele de plasare a forței de muncă. Acestea de obicei creează unele baze de date ale ofertelor de locuri de muncă și ale celor care își caută un loc de muncă.
- Mass-media: presă, ziarele cotidiene sau săptămânale, reclame la radio, pagini de informare la televiziune, etc.
- Internetul. Există site-uri speciale care se ocupă de ocuparea posturilor vacante și care intermediază legătura dintre angajatori și potențiali angajați
- Târguri de joburi. La aceste târguri angajatorii își prezintă (prin tehnici proiective) ofertele de locuri de muncă și descrierea firmelor/instituțiilor, se prezintă modele de CV-uri, se organizează simulări de interviu, se organizează diferite seminarii și conferințe cu rolul de sensibilizare firmelor participante și persoanele care caută un loc de muncă.

Surse informale: Interviu informațional sau interviul de informare. Este un interviu inițiat de persoana care se află în căutarea de informații despre oportunitățile educaționale sau ocupaționale, realizat cu persoane aflate în poziții care le permit oferirea de informații necesare.

Activități:

1. Cine sunt eu ? – Autocunoașterea
2. Prejudecăți despre lumea profesiilor
3. Respect munca părinților mei
4. Mă informez, descopăr, decid - managementul carierei – informare și luarea deciziei
5. Cum se fabrică / Să gătim împreună!
6. Planul de carieră

1. Cine sunt eu? - Autocunoaștere.

Pentru facilitarea cunoașterii de sine se vor măsura cu ajutorul chestionarelor mai mulți factori.

- Aptitudini :
 - Ce știu să fac cel mai bine?
 - Care sunt punctele mele tari? Dar cele slabe?
 - Care este cea mai bună aptitudine a mea?
 - Care sunt aptitudinile pe care vreau să le folosesc în viitoarea slujbă?
 - Care sunt aptitudinile de care mai am nevoie?
 - Interese :
 - Ce sunt interesat să realizez?
 - Care sunt activitățile care îmi plac cel mai mult?
 - Cu ce fel de oameni mi-ar place să lucrez?
 - Ce fel de slujbă mi-ar plăcea?
 - Valori :
 - Care este satisfacția pe care o caut în carieră?
 - În ce feluri pot fi ambiționat și recompensat?
 - În ce mediu de lucru sunt mai în largul meu?
 - Personalitate :
 - Care sunt calitățile mele care mă pot ajuta să fiu angajat?
 - Cum îmi va influența felul meu de a fi alegerea unei cariere?
 - Cum o să mă înțeleg cu șefii? Dar cu colegii?
- Fișe de lucru – O zi din viața mea peste 10 ani, Ce aș putea fi dacă aș putea fi orice

Matrice SWOT personală în care sunt precizate: punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările.

Fișe de lucru: Se va aplica chestionarele de autoevaluare (Holland, Chestionarul de autoevaluare a apitudinilor).

2. Prejudecați despre lumea profesiilor

Prin aceasta activitate se urmăresc ca obiective:

- să argumenteze opinia personală despre cele mai răspandite prejudecăți despre profesii
- să găsească modalități cât mai creative de rezolvare a situațiilor conflictuale
- să identifice factorii care pot influența succesul sau eșecul în carieră

Participanții prezintă profesiile la care s-au gândit în diferite perioade ale vieții. Se dezbate diferitele etape de preferințe: a fanteziei, a tatonarilor, a explorării și a realismului cu luarea deciziilor practice.

Studiu de caz

"După terminarea clasei a VIII-a, mai mulți colegi ies la dans. Vlad o invită la un moment dat pe Miruna la dans. Aceasta îl refuză: "Ești un prost! Nu dansez cu tine! Nici măcar nu ai luat examenul!"

Elevii și părinții vor fi împărțiți pe grupe și vor continua povestea, găsind soluții creative.

3. Respect munca părinților mei

Obiective:

- să identifice puncte tari și puncte slabe ale propriei persoane
- să găsească profesii în care să se regăsească activitățile lor preferate
- să descrie profesia ideală.

Elevii vor nota pe hârtie ce activități au făcut în fiecare zi a săptămânii care a trecut. Accentul se va pune pe responsabilitățile care-i evidențiază și care îi face să respecte munca adulților din jurul lor. Toate sarcinile primite îi pregătesc pe copii pentru viitoarea viață de adult, de la dusul gunoaiului și cumpărarea pâinii, până la udatul florilor.

Un program eficient de planificare a carierei presupune și asumarea responsabilităților. În acest sens școala, familia sunt direct responsabile în stabilirea traseului educațional al copilului.

Deși responsabilitatea este a persoanei, experiența arată că fără a fi încurajați și susținuți în acest sens, puțini vor avea inițiativa și vor face progrese.

Consilierul școlar poate avea un rol foarte important în dezvoltarea carierei elevilor. Astfel el poate facilita calificarea prin recomandarea unor programe de training, prin evaluarea performanțelor, oferă feedback, identifică oportunități realiste legate de abilitățile persoanei pentru dezvoltarea sa profesională.

Profesorul poate juca diferite roluri în relația cu elevii:

Consilier: îl ajută să-și identifice abilitățile și valorile; îl ajută să evalueze oportunitățile ce apar pe traseul educațional

Evaluator : stabilește obiectivele activității sale, identifică elemente critice, evaluează performanța, întărește performanța bună

Mentor : servește de model prin comportamentele sale ; susține elevul în interiorul colegilor și în afara lui, îi oferă ocazia să participe la activități care să-l puna într-o lumină favorabilă.

Antrenor : sugerează anumite comportamente pentru a-și îmbunătăți performanța, clarifica și comunica scopurile grupului din care face parte.

4. Mă informez, descopăr, decid - managementul carierei – informare și luarea deciziei

Managementul carierei este o combinație de planificare strategică și alegerile legate de carieră făcute de către o persoană. Rezultatul unui management reușit al carierei include un sentiment de împlinire personală, un echilibru între latura personală și cea profesională a vieții, atingerea obiectivelor propuse și securitate financiară

Luarea deciziei

Ca pas al procesului de planificare a carierei, luarea deciziei se referă la selectarea unei direcții profesionale, a unei anumite profesii, a unui anumit domeniu profesional .

Procesul de luare a deciziei începe cu o viziune. Pentru aceasta, întrebări ca cele de mai jos pot ajuta:

- În cea mai bună dintre lumile posibile, unde ți ar plăcea să trăiești?
- Cu cine? Ce relații ai avea? Ce ai face în fiecare zi? Ce activități ai avea? Ce ai face în timpul liber?
- Ce stil de viață ți -ai dori?

Luarea deciziilor în șapte pași

1. IDENTIFICĂ DECIZIA CE URMEAZĂ A FI LUATĂ (Ex: ce să port astăzi?)

2. ADUNĂ INFORMAȚIILE (Cum va fi vremea? Ce voi face azi? Ce haine sunt curate și călcate?)

3. IDENTIFICĂ ALTERNATIVELE

- (fie costumul albastru, fie pantalonii gri, fie jeanșii și un tricou)

4. CÂNTĂREȘTE ALTERNATIVELE

(Costumul albastru se potrivește cu vremea de afară, dar este prea pretențios pentru ceea ce am de făcut azi. Aș avea chef de jeanși și tricou, dar am o întâlnire mai târziu. Așa că pantalonii gri reprezintă un compromis bun.)

5. ALEGE DINTRE ALTERNATIVE - (pantalonii gri cu tricoul alb)

6. ACȚIONEAZĂ (ia-ți hainele și îmbracă-te)

7. REVIZUIEȘTE ȘI EVALUEAZĂ DECIZIA (te uiți în oglindă și decizi că îți stă bine, dar trebuie să-ți schimbi papucii)

5. Cum se fabrică/ Să gătim împreună!

Vizite la CSEI "Sf. Andrei" în scopul vizitării și familiarizării cu atelierele de lucru (școala profesională).

În cadrul uneia dintre vizite elevii vor găti un desert la alegere, împreună cu personalul școlii avizat în acest sens, scopul fiind conștientizarea responsabilităților de lucru, socializarea și lucrul în echipă.

Planul de carieră

Planul de carieră ajută la ordonarea mentală a informațiilor în așa manieră de a te determina inconștient să realizezi lucrurile în direcția împlinirii scopului profesional.

După luarea deciziei, elevii vor exersa realizarea unui plan de carieră (fișe de lucru) și își vor organiza un dosar personal în direcția angajării. În cuprinsul dosarului se vor regăsi - model de CV European, model de scrisoare de motivație, rezultate teste organizate într-un profil psiho-profesional, fișe de lucru, alte documente și materiale relevante în scopul orientării școlare și profesionale.

Finalități:

- O mai eficientă orientare profesională a elevilor
- Creșterea notelor în catalog
- Scăderea numărului de absente nemotivate

Evaluare

- Fișe de evaluare
- Scala de clasificare
- Lista de control
- Jurnal reflexiv

Bibliografie:

1. JIGĂU, M. *Consilierea carierei*, Ed. Sigma, 2007
2. MICLEA, M., LEMENI, G. *Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră*, Ed. Asociația de Științe Cognitive din România, 2010
3. Programul educativ suport "*Parteneriat pentru copilul meu - program educativ de sprijin pentru elevi cu risc de părăsire timpurie a școlii și părinții acestora*"
4. Programe educaționale desfășurate deja la nivelul școlii noastre
5. Materiale utilizate în proiectul european „*Practic-pregătește-te și acționează pentru cariera ta*”, FNDC, Iași, consilier vocațional Leonti-Maxinaș Andreea-Oana